

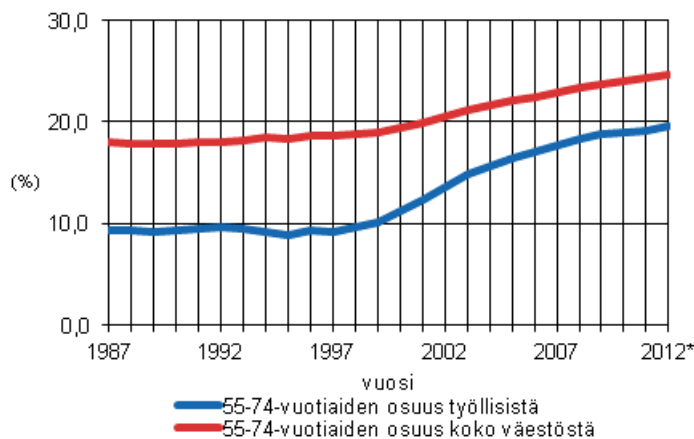
Työssäkäynti 2012

Pääasiallinen toiminta ja ammattiasema, ennakko

Suurista ikäluokista 16 prosenttia töissä vuonna 2012

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston vuoden 2012 ennakkotietojen mukaan kaikista työssäkäyvistä 19,6 prosenttia oli 55–74-vuotiaita. Työllisten ikäjakauma on painottunut vanhempiin ikäryhmiin etenkin 2000-luvun alkuvuosista lähtien suurten ikäluokkien mukana. Vuonna 2012 suuriin ikäluokkiin kuuluvat olivat 63–67-vuotiaita. Työllisiä heistä oli edelleen noin 62 000 henkilöä, eli 16 prosenttia.

55–74-vuotiaiden osuus (%) työllisistä 1987–2011, ennakkotieto 2012*, sekä osuus (%) koko väestöstä 1987–2012

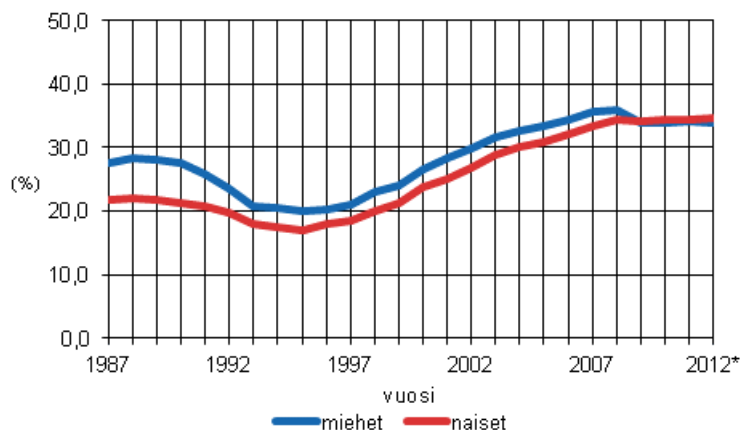

Vuoden 2012 ennakkotietojen mukaan kaikista noin 2 340 000 työllisestä 19,6 prosenttia oli 55–74-vuotiaita. Ikäryhmään kuuluvien osuus työllisistä on noussut lähes jokaisena tarkasteluvuonna 1987–2012. Osuuden kasvu on nopeutunut erityisesti vuodesta 2000 lähtien, jolloin ensimmäiset suuriin ikäluokkiin (1945–1949 syntyneet) kuuluvista täyttivät 55 vuotta. Vuonna 2012 suuriin ikäluokkiin kuuluvat olivat 63–67-vuotiaita. Työllisiä heistä oli edelleen noin 62 000 henkilöä, eli 16 prosenttia.

Vuosina 1987–2008 työllisten osuus 55–74-vuotiaiden ikäryhmästä on ollut miehillä naisia suurempi. Ero oli suurimmillaan vuonna 1988, 6,5 prosenttiyksikköä. Neljänä viimeisenä tarkasteluvuonna osuus on noussut naisilla miesten osuutta suuremmaksi: vuoden 2012 ennakkotietojen mukaan työllisten osuus

ikäryhmässä oli naisilla 0,9 prosenttiyksikköä suurempi kuin miehillä. 55–74-vuotiaista naisista työllisiä oli 34,7 prosenttia ja miehistä 33,8 prosenttia.

Työllisten osuus (%) 55–74-vuotiaista sukupuolen mukaan 1987–2011 sekä ennakkotieto 2012*

Ahvenanmaalla 55–74-vuotiaiden työllisyysaste korkein

Vuoden 2012 ennakkotietojen mukaan 55–74-vuotiaiden työllisyysaste oli korkein Ahvenanmaan kunnissa: Sottungassa (51,5 %), Kumlingessa (48,2 %) ja Jomalassa (47,7 %). Manner-Suomessa ikäryhmän korkeimmat työllisyysasteet olivat Vöyrillä (43,3 %), Mustasaarella (42,8 %) ja Pornaisissa (42,6 %). Ikäryhmän kahdenkymmenen korkeimman työllisyysasteen kunnista 16 oli joko ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä. Matalimmat työllisyysasteet 55–74-vuotiaiden ikäryhmässä olivat Kivijärvellä (20,8 %), Kuhmoisissa (24,2 %) ja Kaavilla (24,4 %).

Myös 18–64-vuotiaiden työllisyysasteet olivat korkeimmat Ahvenanmaan kunnissa. Manner-Suomessa korkeimmat työllisyysasteet olivat Mustasaarella (82,5 %), Pedersöressä (81,4 %) ja Maskussa (80,5 %). Matalimmat työllisyysasteet tässä ikäryhmässä olivat Lieksassa (54,9 %), Sallassa (55,2 %) sekä Rautavaaralla (55,5 %).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työllisyysaste (%) kunnittain ikäluokan mukaan vuonna 2012 (ennakkotieto)	4
--	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Työllisten osuus (%) 55–74-vuotiaista kunnittain vuonna 2012 (ennakkotieto).....	11
--	----

Liitekuvio 2. Työllisten osuus (%) 18–64-vuotiaista kunnittain vuonna 2012 (ennakkotieto).....	12
--	----

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto.....	13
--	----

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työllisyysaste (%) kunnittain ikäluokan mukaan vuonna 2012 (ennakkotieto)

Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Akaa	33,0	70,7
Alajärvi	31,9	65,3
Alavieska	36,2	67,6
Alavus	33,7	68,5
Asikkala	33,4	68,7
Askola	41,8	78,3
Aura	38,3	77,1
Brändö	40,9	76,0
Eckerö	37,2	75,3
Enonkoski	25,7	62,7
Enontekiö - Enontekis	29,6	59,6
Espoo - Esbo	41,8	75,7
Eura	33,2	73,0
Eurajoki - Euraâminne	33,3	72,1
Evijärvi	33,7	73,1
Finström	42,2	80,6
Forssa	31,9	66,4
Föglö	45,1	78,7
Geta	38,3	77,6
Haapajärvi	31,3	66,2
Haapavesi	33,6	65,5
Hailuoto - Karlö	24,5	65,4
Halsua	33,6	71,7
Hamina - Fredrikshamn	26,6	65,9
Hammarland	42,3	81,0
Hankasalmi	28,3	62,9
Hanko - Hangö	28,2	66,5
Harjavalta	31,4	68,3
Hartola	28,7	62,8
Hattula	37,8	75,1
Hausjärvi	39,1	75,9
Heinola	28,6	64,0
Heinävesi	25,4	61,0
Helsinki - Helsingfors	38,0	71,6
Hirvensalmi	31,0	65,6
Hollola	36,5	72,8
Honkajoki	34,9	68,6
Huittinen	34,4	70,9
Humppila	37,9	72,0
Hyrnsalmi	25,5	56,5
Hyvinkää - Hyvinge	37,3	73,5
Hämeenkoski	35,3	72,5
Hämeenkyrö - Tavastkyro	32,8	70,9
Hämeenlinna - Tavastehus	33,6	70,7

Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Ii	28,6	64,4
Iisalmi - Idensalmi	33,5	66,1
Iitti	36,1	69,8
Ikaalinen - Ikaalis	32,2	67,2
Ilmajoki	38,8	73,5
Ilomantsi - Ilomants	26,6	58,8
Imatra	27,3	63,4
Inari - Enare	30,7	64,1
Inkoo - Ingå	39,8	77,1
Isojoki - Storå	31,1	66,8
Isokyrö - Storkyro	36,0	72,0
Jalasjärvi	32,6	68,4
Janakkala	33,1	74,0
Joensuu	32,5	61,6
Jokioinen - Jockis	38,9	74,0
Jomala	47,8	82,9
Joroinen - Jorois	29,5	64,4
Joutsa	26,7	64,2
Juankoski	29,2	64,9
Juuka	27,3	57,9
Juupajoki	34,8	71,2
Juva	31,0	69,3
Jyväskylä	33,4	65,0
Jämijärvi	31,9	69,4
Jämsä	28,7	66,0
Järvenpää - Träskända	40,4	75,7
Kaarina - S:t Karins	37,7	75,8
Kaavi	24,4	59,1
Kajaani - Kajana	32,0	64,6
Kalajoki	35,2	70,5
Kangasala	35,9	75,1
Kangasniemi	27,1	64,1
Kankaanpää	33,9	67,0
Kannonkoski	29,6	61,0
Kannus	34,7	70,8
Karjajoki - Bötom	35,8	70,7
Karkkila - Högfors	34,5	72,1
Karstula	30,0	62,5
Karvia	31,9	67,2
Kaskinen - Kaskö	32,8	64,0
Kauhajoki	35,0	66,6
Kauhava	35,4	72,4
Kauniainen - Grankulla	38,4	73,9
Kaustinen - Kaustby	41,0	77,2
Keitele	34,4	65,6
Kemi	30,5	57,3
Kemijärvi	27,2	56,6
Keminmaa	34,8	68,0

Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Kemiönsaari - Kimitoön	31,6	68,3
Kempele	33,6	72,3
Kerava - Kervo	39,6	75,0
Keuruu	29,1	64,4
Kihniö	32,7	65,6
Kinnula	25,7	59,4
Kirkkonummi - Kyrkslätt	41,5	77,8
Kitee	30,4	61,2
Kittilä	34,4	71,9
Kiuruvesi	27,1	63,1
Kivijärvi	20,8	58,4
Kokemäki - Kumo	31,7	67,4
Kokkola - Karleby	34,9	70,6
Kolari	30,2	62,8
Konnevesi	31,2	66,0
Kontiolahti	37,1	72,2
Korsnäs	39,6	76,7
Koski TI	28,1	71,2
Kotka	28,8	62,3
Kouvola	29,9	66,0
Kristiinankaupunki - Kristinestad	35,9	71,3
Kruunupyy - Kronoby	39,1	77,0
Kuhmo	26,8	58,4
Kuhmoinen	24,2	61,7
Kumlinge	48,2	69,6
Kuopio	33,6	67,2
Kuortane	31,9	70,7
Kurikka	34,4	66,9
Kustavi - Gustavs	33,2	68,4
Kuusamo	30,8	64,0
Kyyjärvi	29,9	63,9
Kärkölä	36,2	70,2
Kärsämäki	28,6	63,8
Kökar	38,2	71,9
Köyliö - Kjulo	35,1	74,5
Lahti - Lahtis	30,8	65,8
Laihia - Laihela	39,0	76,5
Laitila	35,5	74,1
Lapinjärvi - Lapträsk	35,9	71,9
Lapinlahti	30,2	64,8
Lappajärvi	34,2	68,1
Lappeenranta - Villmanstrand	32,5	67,0
Lapua - Lappo	35,3	71,9
Laukaa	33,6	70,7
Lavia	28,7	64,0
Lemi	33,5	71,8
Lemland	42,7	80,9
Lempäälä	36,8	75,3

Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Leppävirta	29,5	65,9
Lestijärvi	31,3	63,4
Liekka	25,9	54,9
Lieto - Lundo	38,8	77,8
Liminka - Limingo	37,7	74,3
Liperi	33,1	68,7
Lohja - Lojo	35,8	74,2
Loimaa	34,7	71,2
Loppi	34,8	75,1
Loviisa - Lovisa	34,5	71,9
Luhanka	24,8	63,8
Lumijoki	35,0	68,9
Lumparland	37,9	84,0
Luoto - Larsmo	36,5	80,0
Luumäki	29,8	67,8
Luvia	33,4	71,8
Maalahti - Malax	38,2	78,0
Maaninka	29,8	70,0
Maarianhamina - Mariehamn	44,2	76,8
Marttila	36,3	73,7
Masku	39,6	80,5
Merijärvi	34,7	65,0
Merikarvia - Sastmola	28,7	64,7
Miehikkälä	24,5	63,9
Mikkeli - S:t Michel	32,6	67,8
Muhos	35,0	68,3
Multia	30,6	65,6
Muonio	32,8	68,8
Mustasaari - Korsholm	42,8	82,5
Muurame	35,9	74,6
Mynämäki	37,2	74,8
Myrskylä - Mörskom	31,6	71,0
Mäntsälä	39,8	78,0
Mänttä-Vilppula	30,3	63,7
Mäntyharju	29,5	63,6
Naantali - Nådendal	37,2	73,9
Nakkila	32,7	68,4
Nastola	34,5	70,4
Nivala	34,3	68,8
Nokia	31,2	71,5
Nousiainen - Nousis	41,7	79,2
Nurmes	28,7	61,2
Nurmijärvi	40,6	80,2
Närpiö - Närpes	38,5	79,7
Orimattila	32,4	70,7
Oripää	36,7	75,1
Orivesi	29,7	68,0
Oulainen	34,3	66,1

Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Oulu - Uleåborg	34,8	65,5
Outokumpu	27,9	58,0
Padasjoki	27,7	65,9
Paimio - Pemar	39,1	75,1
Paltamo	29,7	66,9
Parainen - Pargas	37,3	75,1
Parikkala	25,2	62,1
Parkano	31,1	67,7
Pedersören kunta - Pedersöre	41,3	81,4
Pelkosenniemi	28,2	57,5
Pello	28,5	57,8
Perho	34,9	67,2
Pertunmaa	26,3	65,4
Petäjävesi	31,8	67,4
Pieksämäki	31,7	65,2
Pielavesi	28,8	61,1
Pietarsaari - Jakobstad	31,9	71,0
Pihtipudas	27,4	63,4
Pirkkala - Birkala	34,5	75,8
Polvijärvi	27,9	61,6
Pomarkku - Påmark	29,6	66,1
Pori - Björneborg	30,9	66,9
Pornainen - Borgnäs	42,6	79,1
Porvoo - Borgå	37,5	74,6
Posio	25,4	56,9
Pudasjärvi	25,2	56,5
Pukkila	36,4	79,1
Punkalaidun	33,4	70,3
Puolanka	26,6	56,0
Puumala	29,3	62,6
Pyhtää - Pyttis	30,5	69,7
Pyhäjoki	33,1	67,5
Pyhäjärvi	28,4	59,9
Pyhäntä	33,8	64,3
Pyhäranta	36,3	72,3
Pälkäne	31,6	71,8
Pöytyä	35,6	73,7
Raahe - Brahestad	34,4	64,8
Raasepori - Raseborg	34,1	71,5
Raisio - Reso	36,9	72,4
Rantasalmi	30,9	63,1
Ranua	28,7	58,8
Rauma - Raumo	33,1	69,3
Rautalampi	27,4	61,7
Rautavaara	25,1	55,5
Rautjärvi	26,3	60,9
Reisjärvi	33,6	69,5
Riihimäki	35,6	71,7

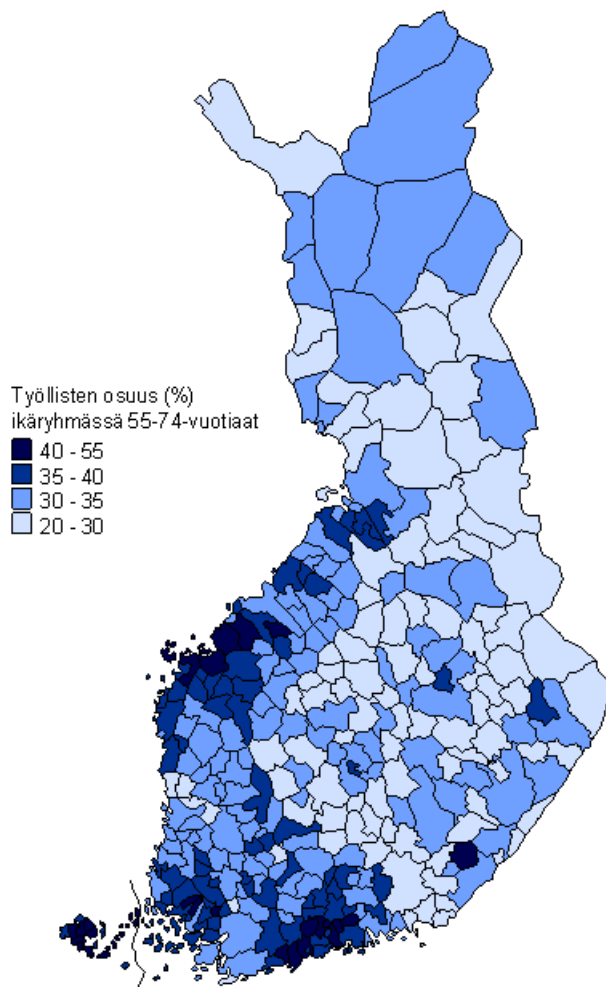

Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Ristijärvi	29,0	63,3
Rovaniemi	34,7	65,3
Ruokolahti	30,2	67,0
Ruovesi	29,3	66,3
Rusko	41,1	79,5
Rääkkylä	28,2	56,3
Saarijärvi	32,2	62,8
Salla	25,9	55,2
Salo	31,2	65,4
Saltvik	42,4	80,7
Sastamala	34,0	70,0
Sauvo - Sagu	36,2	72,5
Savitaipale	28,5	66,6
Savonlinna - Nyslott	30,5	64,1
Savukoski	32,1	62,2
Seinäjoki	37,3	72,5
Sievi	33,1	67,5
Siikainen	29,2	63,1
Siikajoki	35,2	64,8
Siikalatva	29,9	65,9
Siilinjärvi	35,8	74,2
Simo	29,1	61,8
Sipoo - Sibbo	40,4	80,1
Siuntio - Sjundeå	40,9	78,6
Sodankylä	32,3	67,0
Soini	30,0	63,7
Somero	32,2	70,0
Sonkajärvi	29,1	60,1
Sotkamo	30,3	67,3
Sottunga	51,5	86,4
Sulkava	28,2	65,4
Sund	44,1	80,5
Suomussalmi	27,5	58,5
Suonenjoki	28,2	64,5
Sysmä	27,6	62,8
Säkylä	35,8	74,9
Taipalsaari	40,1	74,6
Taivalkoski	28,3	58,1
Taivassalo - Tövsala	35,3	71,5
Tammela	35,4	72,2
Tampere - Tammerfors	33,2	66,1
Tarvasjoki	41,2	77,5
Tervo	31,5	63,0
Tervola	26,5	63,5
Teuva - Östermark	34,4	68,7
Tohmajärvi	28,8	59,2
Toholampi	33,4	70,4
Toivakka	32,1	67,3

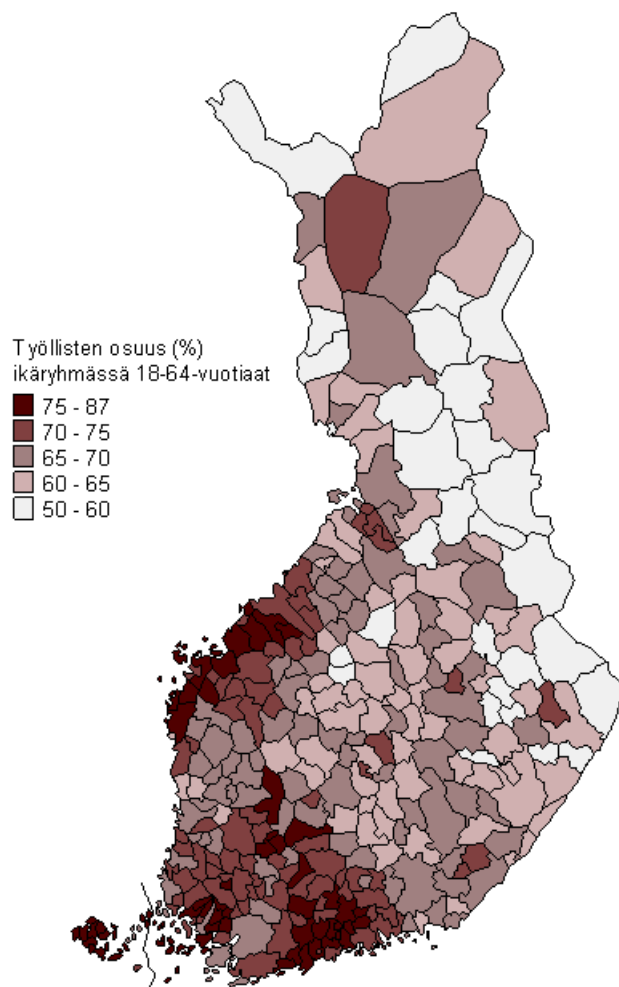
Kunta	Ikäryhmät	
	55-74	18-64
Tornio - Torneå	34,9	63,1
Turku - Åbo	33,1	65,4
Tuusniemi	25,5	58,3
Tuusula - Tusby	40,1	79,1
Tyrnävä	36,7	70,9
Uvila - Ulvsby	34,5	71,8
Urkala	31,8	68,1
Utajärvi	31,9	62,5
Utsjoki	32,1	59,6
Uurainen	29,8	69,8
Uusikaarlepyy - Nykarleby	41,5	79,6
Uusikaupunki - Nystad	31,3	68,2
Vaala	25,4	56,9
Vaasa - Vasa	38,4	71,7
Valkeakoski	28,7	67,6
Valtimo	29,5	60,4
Vantaa - Vanda	39,4	75,5
Varkaus	28,0	59,4
Vehmaa	37,2	73,4
Vesanto	26,6	61,3
Vesilahti	37,1	75,6
Veteli - Vetil	36,3	72,6
Vieremä	29,7	66,4
Vihti - Vichtis	39,7	76,6
Viitasaari	29,4	62,5
Vimpeli	34,5	65,9
Virolahti	29,7	67,0
Virrat - Virdois	29,7	62,9
Vårdö	36,4	78,7
Vöyri - Vörå	43,3	79,8
Ylitornio - Övertorneå	29,2	58,6
Ylivieska	36,8	69,1
Ylöjärvi	35,0	75,1
Ypäjä	34,1	70,3
Ähtäri - Etseri	33,8	65,8
Äänekoski	26,5	63,0

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Työllisten osuus (%) 55–74-vuotiaista kunnittain vuonna 2012 (ennakkotieto)

Liitekuvio 2. Työllisten osuus (%) 18–64-vuotiaista kunnittain vuonna 2012 (ennakkotieto)

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto

Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Vuodesta 1993 lähtien on tuotettu myös ennakkotietoja työssäkäynnistä.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, elinkeinokanta, ammatti, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti sekä väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla aluejaoilla ja koordinaattipohjaisilla aluejaoilla (esimerkiksi postinumeroalueet, karttaruudut ja kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet). Tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta on saatavilla vuosilta 1990, 1993, 1995 ja 2000 sekä vuosittain vuodesta 2004 lähtien.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkeavat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista ± 1 prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten ja kuntien palveluksessa oleville.

Yhteensä lopullisen työssäkäyntitilaston tilastotiedoston valmistamisessa käytetään noin 40 eri rekisterin tai muun aineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- verotuksen eri aineistot
- yksityisen sektorin erilaiset työ- ja palvelussuhderekisterit
- valtion ja kuntien palvelussuhderekisterit
- työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnhakijarekisteri
- Kansaneläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri sekä julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista
- kuntien ja kuntayhtymien henkilöstön tiedonkeruu
- ammattitiedonkeruu

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä ja osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan, ja päällekkäisyys varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva. Jos esimerkiksi työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tieto henkilön työllisyydestä päätellä verotietojen kautta

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös niin sanotulla rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta ja niin edelleen. Päättelysäännöt on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman samankaltaiset tiedot kuin saataisiin lomaketiedonkeruulla. Päättelysääntöjen muodostamisessa on käytetty apuna aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi siinä tapauksessa, että tiedot ovat ristiriitaisia.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöstä rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin kaksi prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä, kumpi tieto oli oikea. Esimerkiksi useampaa työtä tekevä ilmoitti lomaketiedustelussa pääasialliseksi työkseen eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädyttiin. Työssäkäyvä opiskelija tuli määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse jättäisi työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona. Myös vuosien 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimukset perustuivat työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta sitä, miten hyvin menetelmät tuottavat yksikkötasolla samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla, eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelijajoutuu tekemään päätöksen ristiriitaisen informaation pohjalta, kun taas rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus: kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, mutta saman informaation omaavat henkilöt voivat päätyä eri lopputulokseen.

Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet). Ennakkotiedot valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 16 kuukautta ja loput tiedot noin 22 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

Saatavuus

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internetsivuilla maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään erityisselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987–2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000–2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia tietoja ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Esimerkiksi toimialaluokitus on muuttunut vuosina 1993, 2001 ja 2007 ja ammattiluokitus vuosina 1995 ja 2010. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa. Tilastossa käytettävät luokitukset ja luokitusten väliset avaimet löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilla <http://www.tilastokeskus.fi/luokitukset>

Myös muutokset lainsäädännössä vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen. Vuoden 1998 alusta tuli voimaan niin sanottu pätkätyölaki, jolloin myös lyhyet työsuhteet tulivat eläkevakuutuksen piiriin. Tämä lisäsi työllisten määrää jonkin verran.

Vuodesta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin kuuluvat 18–67-vuotiaat, kun aiemmin työeläkevakuuttamisvelvollisuus on alkanut jo 14 vuoden iästä lähtien. Tämä näkyy työssäkäyntitilastossa vuodesta 2005 alkaen nuorten työllisyyden vähenemisenä ja opiskelijoiden määrän kasvuna. Alaikäisten työssäkäyntiä ei pystytä rekisteritietojen perusteella luotettavasti tilastoimaan

Apurahansaaajat on vuoden 2009 alusta lähtien vakuutettu maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan piiriin, minä seurauksena heidät määritellään yrittäjiksi.

Vuoden 2010 tilastosta lähtien yrittäjien määrittelyssä otetaan huomioon yrittäjätulojen lisäksi myös henkilöverotuksessa palkkatuloihin kuuluva niin sanottu yrittäjäpalkka (YEL-/MYEL-vakuutetun yrittäjän palkka), jota yrittäjänä toimiva voi saada esimerkiksi avoimen yhtiön yhtiömiehenä, kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä ja osakeyhtiön johtavassa asemassa toimivana osakkaana. Jos henkilö toimii vuoden viimeisellä viikolla sekä yrittäjänä että palkansaajana, henkilö määritellään yrittäjäksi, jos hänen yhteenlasketut yrittäjätulonsa ja -palkkansa ovat suuremmat kuin muut palkkatulot, ja päinvastoin. Yrittäjäpalkan huomioiminen yrittäjien määrittelyssä lisäsi yrittäjien määrää noin 3 300 henkilöllä vuoden 2010 tilastossa.

Vuosina 2010–2011 yrittäjien määrä nousi koko maassa 9 600:lla. Nousuun vaikutti se, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän eläkelain yrittäjämääritelmä laajeni vuoden 2011 alusta. Yrittäjäksi määritellään osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yrityksen osakkeista tai jolla on yksin yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jolla on muussa yhteisössä vastaava määräämisvalta. Aiemmin raja oli 50 prosenttia.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteri- ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin edellä mainittujen luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

Yhtenäisyys

Tietoja väestön taloudellisesta toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen

jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Ammattitietoja koskevia tilastoja julkaistaan Tilastokeskuksessa työssäkäyntitilaston lisäksi myös palkkatilastoissa ja työvoimatutkimuksessa. Palkkatilaston ammattitiedot ovat työssäkäyntitilaston ammattitiedon tärkein tiedonlähde, joten tiedot ovat melko lähellä toisiaan. Palkkatilaston tiedoista puuttuvat kuitenkin yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana ovat maa-, metsä- ja kalatalous. Työssäkäyntitilaston ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot tulevat eri lähteistä ja koskevat eri ajanjaksoja - työvoimatutkimus tehdään kuukausittain, kun työssäkäyntitilaston viiteajanjakso on vuoden viimeinen viikko. Myös tilastojen käyttämät käsitteet poikkeavat hieman toisistaan. Esimerkiksi työssäkäyntitilastossa yrittäjistä luokitellaan johtajiksi ainoastaan ne, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan vähintään 5 henkilötyövuotta, muuten yrittäjien ammatit määritellään yrityksen toimialan mukaan muihin ammattien pääryhmiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. TEM:n työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu TEM:n työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja TEM:n luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan.

Lisätietoja

Jaana Huhta   09 1734 2632
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-5528 (pdf)*